

Kommunernes Internationale Miljøorganisation

KIMO Danmark

Årsrapport 2020

Medlemmer:

Esbjerg Kommune

Fanø Kommune

Frederikshavn Kommune

Guldborgsund Kommune

Holstebro Kommune

Hjørring Kommune

Jammerbugt Kommune

Køge Kommune

Lemvig Kommune

Norrdjurs Kommune

Ringkøbing-Skjern Kommune

Slagelse Kommune

Syddjurs Kommune

Thisted Kommune

Tønder Kommune

Varde Kommune

Vordingborg Kommune

Aalborg Kommune

Bestyrelsesmøder

På grund af Covid-19 situationen, blev der ikke afholdt fysiske bestyrelsesmøder i KIMO Danmark i 2020.

Årets første bestyrelsesmøde var planlagt til den 13. marts hos Ringkøbing-Skjern Kommune. Mødet blev aflyst. Formandskabet og Sekretariatet sendte en skriftlig orientering til bestyrelsesmedlemmerne. Medlemskommunerne blev opfordret til at indsende evt. bemærkninger til dagsordenspunkterne. Sekretariatet modtog ingen bemærkninger til referatet.

Formand for KIMO Danmark skiftede fra Preben Friis-Hauge (Varde) til Karsten Filsø (Holstebro), som var aftalen for de sidste 2 år i denne kommunale valgperiode.

KIMO Danmark planlagde et dialogmøde sammen med Marinestaben den 12. juni. Mødet blev desværre aflyst og rykket til en ny dato i december.

Et bestyrelsesmøde blev afholdt online den 4. september 2020.

Bestyrelsesmødet i december 2020 blev aflyst, da dialogmødet med Marinestaben kunne ikke gennemføres.

Sekretariatet

Ryan d'Arcy Metcalfe fortsætter arbejdet som koordinator for KIMO i Danmark. Udlånsperioden fra Varde Kommune er forlænget frem til maj 2022.

Medlemskab

KIMO Danmark kontaktede repræsentanter fra flere kommuner med kyster ved Århus Bugt/Kattegat i forbindelse med Bæredygtig Kystkommunernes dialogmøde om havmiljøplanen. Sekretariatet og formandskabet skabte direkte kontakt til repræsentanter fra Odsherred, Mariagerfjord og Hedensted Kommune. Information om KIMO Danmark blev sendt til de pågældende kommuner. Guldborgsund kommune blev medlem af KIMO Danmark efter et informationsmøde mellem koordinatoren, formanden og lokale repræsentanter. KIMO Danmark præsenterede organisationens arbejde for Fanø Kommunes byråd i december 2020. Det danske KIMO netværk består af 18 kystkommuner, 14 i Jylland og 3 på Sjælland og 1 på Falster.

Mærkesager

Formanden og koordinatoren deltog i et dialogmøde med Miljøministeren Lea Wermelin i marts. Mødet varede ca. en time. Foruden ministeren deltog en kontorchef med ansvar for havmiljø samt ministersekretæren. Formålet med henvendelsen var primært at introducere hende til KIMO organisation, samt ikke mindst at drøfte aktuelle problemstillinger.

Efter en kort introduktion af KIMO og historien bag drøftede vi nogle mærkesager: skibsvrag i kystzonen, plast og mikroplast i havmiljøet og på kysten, paraffinforureninger, tabte fiskeredskaber og de seneste resolutioner fra KIMO International.

Vi tilbød som repræsentant for lokale myndigheder, et partnerskab, når vi begge fandt det relevant. Vi efterspurgte eksempelvis større central bevågenhed på udledningerne af mikroplast fra vejvand med penge til forsøg. Vi nævnte også ønsket om statens hjælp til de kystnære forureninger på Harboøre Tange og Kærgård Plantage.

Vi havde et godt møde med en lyttende og interesseret minister. Mødet skabte tættere forbindelser til Miljøministeriet og førte til et dialogmøde, hvor KIMO blev introduceret til de relevante faglige medarbejdere. Sekretariatet har nu direkte kontakter i ministeriet. KIMO er allerede blevet konsulteret mht. kommunernes indsatser vedr. havplanen og kommunernes holdning til klappning af udgravet materiel fra havne og sejlrende.

Danske Regioner udarbejdede en prioriteret plan for oprydning efter de 10 største generationsforureninger. Planen blev fremlagt efter miljøministerens ønske og i lighed med regeringens løfte om at prioritere oprensning. KIMO Danmark var enig med regionernes prioritering af at igangsætte oprensning af Høfde 42, Cheminovas gamle fabriksgrund og Kærgård Klitplantage snarest muligt. Den kystnære placering gør, at de udgør en reel trussel mod havmiljøet. Sekretariatet og formandskabet udarbejdede et åbent brev til Miljøministeren, hvor KIMO støttede op om regionernes plan for oprydning af de kystnære generationsforureninger. Det er en vedvarende sag. KIMO har i mange år bedt tidligere miljøministre at tage stilling til og afsætte penge til oprydningsarbejdet. Der er nu afsat midlerne i finansloven til oprensning af de kystnære generationsforureninger. Det er en sejr for havmiljøet. KIMOs vedvarende indsatser bidrog til løsningen.

IMOs (international Maritime Organisation) lovændring til MARPOL (international lov om havet), med krav om bortskaffelse af vand og paraffin m.fl. fra forvask til et modtageanlæg træder i kraft i januar 2021. Det er resultat af flere års samarbejde og vedvarende lobbyarbejde. OSPAR er Oslo-Paris havmiljøkonventionen for Nordøst Atlanten inklusiv Nordsøen. Den omfatter landene: Danmark, Nederlandene, Norge, Storbritannien, Tyskland, Frankrig, Irland, Island, Spanien. OSPAR konventionen beskytter det marine miljø i det Nordøstlige Atlanterhav gennem en række anbefalinger og juridisk bindende beslutninger. KIMO Danmark præsenterede en sagsfremstilling om forbedret overvågning af paraffinforurening til OSPAR på vegne af KIMO International. KIMO ønsker bedre afrapportering af paraffinforureninger i OSPAR området samt effektiv sporing og retsforfølgelse af forurenende skibe.

Medlemskommuner er ved at udarbejde plashandleplaner med fokus på at reducere plastforbrug og plastforurening. Nogle kommuner har truffet afgørelser om planerne i deres politiske udvalg.

Holstebro og Tønder kommuner arbejder med at få en begrænsning af opsendelse af balloner som en del af de kommende plashandleplaner og indsatser som støtter FN's verdensmål. Aalborg kommune arbejder på en plashandleplan.

Esbjerg, Varde, Fanø, Vordingborg og Hjørring kommuner har truffet en politisk afgørelse om forbud mod opsendelse af balloner ved offentlige begivenheder. I Frederikshavn kommune er der en tilkendegivelse fra borgmesteren mod massopsendelse. Lemvig kommune forbyder opsendelse ved festlige lejligheder.

Ringkøbing-Skjern og Syddjurs kommuner har ikke et decideret forbud, men oplyser, at de ikke slipper balloner til vejrs. De meddeler ud ved borgerhenvendelser, at det er en rigtig dårlig idé.

KIMO Danmark var en af de danske organisationer som blev interviewet og bidrog til COWIs virkemiddelkatalog for marint affald.

https://fvm.dk/fileadmin/user_upload/MFVM/Natur/2020_06_02_Virkemiddelkatalog_for_marint_affald_MFVM.pdf

KIMO Sekretariatet indsendte et høringsvar på vegne af vores medlemskommuner i forbindelse med forslag til havmiljøovervågnings-programmet.

KIMO konference og årsmøde

KIMO Internationals 30 års jubilæum i Aberdeen blev desværre aflyst. Årsmødet blev til gengæld afholdt online den 2. oktober. Repræsentanter fra 6 danske medlemskommuner deltog i mødet. I forbindelse med årsmødet, præsenterede Karen Sandrini Esbjerg Kommunes erfaringer med Kystlotteriet. En repræsentant fra Sotenäs Sverige fortalte om deres genanvendelsescentral for marint affald.

Deltagelse i nationale begivenheder og synligheden

Mulighederne for deltagelse i arrangementer har været begrænsede på grund af Covid-19 restriktionerne.

KIMO formidlede information om KIMO og forurening af havmiljøet i forbindelse med Havnefesten: "Sensommer bag det blå hegn" i Guldborgsund Kommune.

KIMO koordinatoren og KIMOs næstformand deltog i en paneldebat på plastkonferencen i Esbjerg.

KIMO Sekretariatet udsendte flere pressemeddelelser i 2020 og koordinatoren, formanden og bestyrelsesmedlemmerne medvirkede i flere medieindslag.

KIMO Danmark er aktiv på Twitter @KIMODenmark. (Nu over 1100 tweets og 290 følgere.)

Kystlotteriets hjemmeside blev fornyet og forbedret. En PR video blev produceret og delt på sociale medie. Kystlotteriet promoveres på Facebook og Instagram.

KIMO støttede Frederikshavn Kommune i et skriftligt svar til Kystdirektoratet ifm. deres afslag om placering af strandkasser/pallekasser til opsamling af opskyllet affald ved kysten.

Sekretariatet skrev en udtalelse om kommunernes brug af kystnære strandkasser til opsamling af marint affald i evalueringsrapporten fra Hold Danmark Ren.

Møder og samarbejde med eksterne organisationer

KIMO holdt møder og havde samarbejde med følgende eksterne organisationer i 2020:

- Mærsk Supply (udvikling af et nyt projekt og formidling af kontakt til Esbjerg og Frederikshavn)
- Kystlotteriet i Norge (Udvikling af Kystlotteri i Danmark og andre KIMO medlemslande)
- Fanø Ren Strand (projektarbejde)
- DFPO (projektarbejde)
- Strandet (projektarbejde)
- Ocean Plastic Forum (projektarbejde)
- Race for Oceans (projektarbejde)
- Dansk Materiel Netværk (projektarbejde)
- Arbejdsgruppe om spøgelsesnet i Limfjorden (Miljøstyrelsen)

- Interessentmøde om henkastet affald – Rambøls konsulentarbejde for Miljøstyrelsen
- Kontorchefen og faglige medarbejdere i Miljøministeriet
- Projekt CONTRA om genanvendelse af Tang
- Hirtshals Yards (Ocean Plastic Forum Networking)
- Clean Rivers Litter Trap (Ocean Plastic Forum Networking)
- Ekspedition plastik (Ocean Plastic Forum Networking)
- OSPARs ekspertgruppe om marint affald (ICGML) og EIHA
- Hold Danmark Rent

Internationale møder

Sekretariatet deltog i konferencen "Ocean Action" i Bruxelles i februar. Konferencen samlede deltagere fra forskellige sektorer og lande sammen om en dialog omkring et renere havmiljø. Konferencen var inspirerende og informativ. Sekretariatet brugte lejligheden til at skabe forbindelser og nye kontakter. Direktøren for det europæiske miljøagentur i København inviterede KIMO Danmark til et dialogmøde.

KIMO Danmark deltog som observatør som repræsentant for KIMO International på 2 online møder - OSPAR ekspertgruppen om marint affald og EIHA (Environmental Impact of Human Activities) gruppen.

Projektarbejde

KIMO Danmark og KIMO International samarbejdede om et projekt, som fokuserer på indsatser, som kan reducere mængden af afskårne net og reb fra fiskeriet, der ender i havet. Resultatet var en baggrundsrapport og en vejledning om bedste praksis til forebyggelse. KIMO arbejder videre om udvikling af en kampagne målrettet fiskere og havne. Der er flere organisationer, som er interesserede i at indgå i et samarbejde. Dansk Fiskeri Producent Organisationen (DFPO) købte timer fra KIMO Danmark til at producere en folder om emnet. Folderen bliver brugt i DFPOs kampagne målrettet danske fiskere.

<https://www.kimointernational.org/net-cuttings/>

Aarhus Universitet og KIMO sekretariatet foretager overvågningsarbejde for Miljøstyrelsen (projekt 2019-2022). KIMO overvåger 2 vestjyske strande (Skagen og Nymindegab) og en ved Limfjorden (Aalborg). Alt affald opsamlet over en 100 meter strækning bliver kategoriseret og indberettet til OSPAR og til Miljøstyrelsen. KIMO Danmark foretog overvågning på de 3 strande om foråret, sommeren, og i efteråret.

https://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Notatet_2020/N2020_94.pdf

Ryan Metcalfe deltog i projektmøder afholdt af Dansk Materiel Netværk (DMN) og i regi af Ocean Plastic Forum i forbindelse med undersøgelse af mikroplast på den Jyske vestkyst og udvikling af en maskine som kan suge mindre plast stykker op fra sandet. I denne forbindelse opsamlede og analyserede vi prøver af sand fra vestkysten for indhold af mikroplast. DMN afholdt en konference, hvor resultaterne blev præsenteret. En prototype af maskinen forventes at være færdig og afprøves på strandene i 2021.

Sekretariatet deltog som samarbejdspartner i Race for Oceans og koordinerede strandrensningsaktiviteter i Tønder, Fanø, Esbjerg, Varde, Ringkøbing-Skjern og Holstebro Kommuner.

6 kommuner deltog i Kystlotteriet i 2020: Esbjerg, Frederikshavn, Hjørring, Jammerbugt, Thisted og Varde. En flot ny hjemmeside blev lanceret d. 20. marts. Kystlotteriet har egen Facebook side og Instagram profil.

Sammen med mediefirmaet Wildbirds, producerede KIMO Danmark en video målrettet social medier. Kystlotteri videoerne blev lanceret på sociale medier i løbet af sensommeren. Sekretariatet modtog lotterikuponerne fra deltagende kommuner i december. Der var 345 gyldige lodsedler i 2020 svarende til ca. 6,9 tons opsamlet affald. <https://kystlotteriet.dk/>

KIMO Danmark fik midler fra Strandoprydningspuljen til et projekt, hvor 8. klasser fra Brorsonsskolen i Varde brugte en dag på at rydde Skallingen for opskyllet affald. KIMO Danmark stod for undervisning og koordinering af transport, frokost, og oprensning. 2 tons affald blev fjernet fra Skallingen via projektet og bortskaffet i samarbejde med Varde Kommune.

Udvikling af KIMO Danmark

KIMO sekretariatet har etableret en teknisk gruppe i KTC regi som kan bistå sekretariatet. Gruppen består af medarbejdere fra medlemskommunerne og koordineres via KTC portalen.

KIMO sekretariatet skrev to artikler, som blev trykt i forårsudgaven af KTC bladet "Teknik og Miljø". Der blev skrevet om Kystlotteriet og initiativet Fanø Ren Strand.

KIMO Danmark skrev to artikler til bladet Nationalpark Vadehavet (Kystlotteriet og Paraffinforurening). Det er en 10 års jubilæumsudgave og uddeles til alle husstande i Vadehavsområdet. (fra side 38) https://issuu.com/nationalpark_vadehavet/docs/npvh_magasin_issuu

Sekretariatet samarbejdede med Virkekraft (Ringkøbing-Skjern Kommune), Syddjurs Kommune og Sæby Friskole (Frederikshavn Kommune) og indsendte ansøgninger til Strandoprydningspuljen. KIMO Danmark søgte også om gentagelse af skoleprojektet i Varde Kommune. Puljen har ændret deres kriterier. Projekter, som aktiverer et stort antal frivillige, og rydder større områder, bliver prioriteret. Det betød desværre et afslag til mindre projekter. Virkekrafts projekt blev godkendt. KIMO bidrager med information og vejledning til projektet. Puljen fortsætter i 2021. KIMO søger samarbejder om nye projekter.

KIMO Danmark skrev referatet fra mødet i OSPARs internationale arbejdsgruppe om marint affald i sommer 2020. Sekretariatet fik tilskud fra OSPAR for arbejdsopgaven og foretager opgaven igen i 2021.

Udstilling om marint affald – Strandingsmuseet

KIMO Danmark fik gratis materiale fra en udstilling om marint affald fra Strandingsmuseet. Vordingborg kommune placerede udstillingen i byens bibliotek "Arkaden" i løbet af sommeren. Fanø Kommunes skole har overtaget materialet og vil etablere en udstilling, når eleverne er tilbage i skolen. Esbjerg Kommune er interesseret at modtage udstillingen efterfølgende.

Konference og miljøpris

KIMO koordinatoren begyndte konferenceplanlægningen. Vi har fået en positiv tilkendegivelse fra Katherine Richardson som konferencens hovedtaler. På grund af covid-19 bliver konferencen tidligst afholdt i 2022. Sekretariatet arbejder på etablering af en miljøpris for særlig indsats for forbedring af hav- og kystmiljø i Danmark.

Diverse

Koordinatoren:

- Holdt idéudviklingsmøde med Tankegang om konference – Verdensmål 14.
- Deltog i evaluering af Strandrydder dagen med en præsentation – Hold Danmark Rent
- Blev interviewet til en podcast "KIMO er havmiljøets vagthund".
<https://www.spreaker.com/user/11941562/podcast-ryan-metcalf>
- Holdt præsentationer for tre 8. klasser i Varde
- Holdt en præsentation for 0.-2. klasse på Hejnsvig Skole
- Holdt et foredrag for studerende fra Syddansk Universitet
- Holdt en præsentation om marint affald for 5. – 9. klasse på en skole i Esbjerg

Praktikant

Rasmus Due, som studerer på Københavns professionshøjskole (Katastrofe- og risikomanageruddannelsen), var i praktik hos KIMO Danmark fra august til oktober. Han deltog som observatør i flere møder, blandt andet KIMO's årsmøde, og han overværede et beredskabsøvelse på den Jyske vestkyst. Han var med til at producere udstillingsmateriel med fokus på KIMO Danmarks indsats for forbedret havmiljøberedskab. Rasmus har også skrevet en risikoanalyse om fiskeres holdning til håndtering og bortskaffelse af afskåret net affald. Han indsamlede oplysninger om international havmiljøberedskab. Oplysningerne bliver brugt i KIMO's fremtidige arbejde.

Nøgletal 2020:

Indtægter: 846.149,67 kr.

Udgifter: 844.003,00 kr.

Overskud: 2.146,67 kr.

Kassebeholdning: 736.777,23 kr.

Lidt om Kommunernes Internationale Miljøorganisation

KIMO er en international miljøorganisation for lokale myndigheder. KIMO repræsenterer medlemskommuner i interesseområdet, der er Nordsøen, det Irske Hav, dele af Nordatlanten og Østersøen. KIMO organisation fejrede sit 30 års jubilæum i 2020.

KIMO Danmark har i dag 18 Danske kommuner som medlem. Alle vestkystkommuner er medlem af KIMO. Medlemskabet udvides østpå og der er indtil videre 8 medlemmer på landets øvrige kyster.

KIMO International har medlemmer i en række lande, der inkluderer Storbritannien, Sverige, Norge, Danmark, Holland, Belgien og associerede medlemmer i Tyskland, Færøerne og Litauen. Der er nationale netværk i flere lande. KIMO International afholder 2 årlige bestyrelsesmøder og en årlig international generalforsamling og konference i et af de nationale netværk. Årskonferencen afholdes i oktober 2021.

Som medlemmer af KIMO har vi mange fælles interesseområder. Fiskeri, landbrug, turisme og fritidsaktiviteter er blot nogle af de vitale interesseområder for kystkommunerne. Vi er afhængige af disse, og de er tæt forbundet med kravet om et rent havmiljø.

KIMOs indflydelse gør sig gældende ved, at vi taler med alle kommunernes stemmer, når der skal fremføres en sag for den enkelte kommune eller flere kommuner, der uforskyldt står med et miljømæssigt problem.

Organisationen har et bredt international og national netværk og samarbejder blandt andet med NGOer, nationale og internationale myndigheder, akvarier, museer og forskningsinstitutioner.

Karsten Filsø (Holstebro Kommune)

Formand for KIMO Danmark og tidligere præsident for KIMO International

Email: Karsten.filsoe@holstebro.dk / mobil: 5183 8234

Preben Friis-Hauge (Varde Kommune)

Næstformand for KIMO Danmark

Email: prfh@varde.dk / mobil: 6021 4544

Ryan Metcalfe, Koordinator for KIMO i Danmark

Sekretariat for KIMO Danmark

Varde Kommune, Bytoften 2, 6800 Varde

Telefon: 7994 7465 Mobil: 3036 0642

Email: kimodanmark@varde.dk og rydm@varde.dk

Web: <https://www.kimointernational.org/Denmark.aspx>

Twitter: @KimoDenmark